

Fokus på finansiering

- brugen af alternativ finansiering og crowdfunding

SURVEY

Januar 2015

www.fsr.dk

FSR - danske revisorer er en brancheorganisation for godkendte revisorer i Danmark. Foreningen varetager revisorerens interesser fagligt og politisk.

OM FSR – SURVEY

FSR - danske revisorer udarbejder løbende analyser og survey, som tager udgangspunkt i aktuelle og relevante problemstillinger i revisorbranchen og i erhvervslivet mere generelt. Formålet med undersøgelserne er, at sætte fokus på relevante emner og nyttiggøre den unikke viden som foreningens medlemmer besidder. Det er tilladt at citere fra publikationen med tydelig kildeangivelse og med henvisning til FSR – danske revisorer.

OM DET SAMLEDE SVARPANEL

Panelet består af 575 revisorer fordelt ud over hele landet. Størstedelen af de deltagende revisorer arbejder til dagligt som aktive revisorer og har deres daglige gang blandt danske virksomheder. En lille del (6 pct.) arbejder ikke for tiden som revisorer, men som økonomidirektører, controllers med intern revision eller lignende.

- 32 pct. af paneldeltagerne arbejder i Region Hovedstaden, 15 pct. arbejder i Region Sjælland, 10 pct. arbejder i Region Nordjylland, 25 pct. arbejder i Region Midtjylland og 17 pct. arbejder i Region Syddanmark.
- 87 pct. af paneldeltagerne er mænd, og paneldeltagernes gennemsnitsalder er 53 år
- 63 pct. af paneldeltagerne er statsautoriserede revisorer, og 37 pct. er registrerede revisorer.
- 45 pct. af paneldeltagerne er ansatte i en revisionsvirksomhed, mens 55 pct. er selvstændige.
- 62 pct. af paneldeltagerne reviderer virksomheder i regnskabsklasse A. 87 pct. reviderer virksomheder i regnskabsklasse B. 52 pct. reviderer virksomheder i regnskabsklasse C, og 12 pct. reviderer virksomheder i regnskabsklasse D.
- 39 pct. af paneldeltagerne arbejder i revisionsvirksomheder med mere end 100 ansatte.

OM DENNE UNDERSØGELSE:

170 godkendte revisorer fra panelet har besvaret dette spørgeskema. Svarprocenten i denne undersøgelse er 30% af det samlede panel. Der er i alt 3.917 aktive godkendte revisorer i Danmark¹. De 170 respondenter svarer til en stikprøvestørrelse på 4,3 pct. af den samlede population af godkendte revisorer.

Spørgeskemaundersøgelsen er afsluttet i december 2014.

KONTAKT Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til:
Kommunikationskonsulent Jakob Holm på jho@fsr.dk eller tlf. 41 93 31 69.

---

¹ Tal fra april 2014

Introduktion og hovedkonklusioner

FSR – danske revisorer har gennemført denne survey for at få revisorerne vurdering af den aktuelle finansieringssituation hos de mindre danske virksomheder (SMV'er).

Udover at give et billede af den aktuelle finansieringssituation, har FSR også spurgt revisorerne til SMV-virksomhedernes brug af alternativ finansiering i den forbindelse særligt brugen af crowdfunding.

Hovedkonklusionerne er:

- SMV-virksomhedernes aktuelle adgang til finansiering hæmmer væksten.
Mere end otte ud af 10 revisorer i undersøgelsen vurderer, at den aktuelle adgang til finansiering hæmmer SMV-virksomhedernes vækstmuligheder.
- Unge og nystartede virksomheder har sværest ved at få finansiering.
Får de unge / nystartede virksomheder ikke finansiering er konsekvensen lukning, langsom eller slet ingen vækst.
- Mere end 9 ud af 10 revisorer oplever, at kunderne søger mod alternativer til pengeinstitutterne.
Det er primært hos familien og Vækstfonden, at SMV-virksomheder henter alternativ finansiering.
- Crowdfunding vinder langsomt indpas som alternativ finansieringsform
8 pct. af revisorerne har kunder, som har benyttet sig af crowdfunding, og crowdfunding har pt. et "mellem" potentiale som alternativ til pengeinstitutterne, vurderer revisorerne.

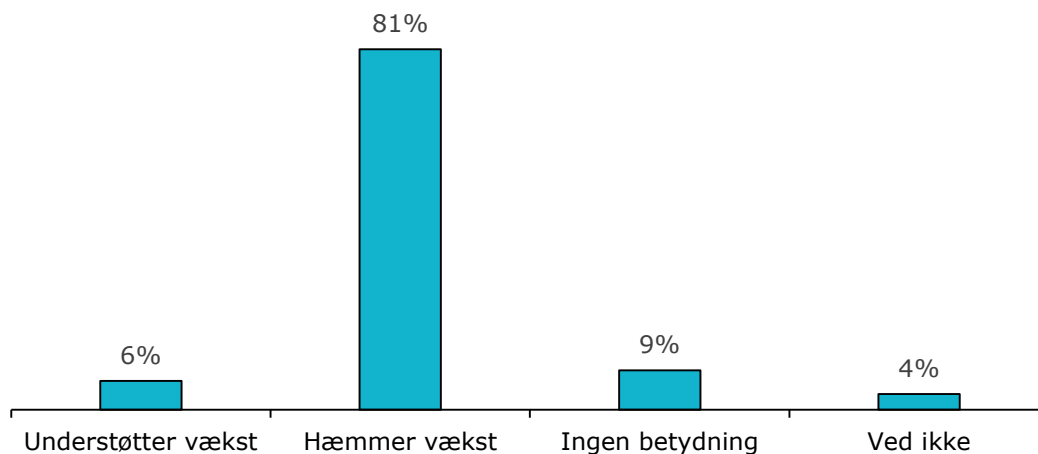
SMV-virksomheders aktuelle adgang til finansiering hæmmer væksten

Revisorerne vurderer, at den aktuelle adgang til finansiering har en hæmmende indvirkning på SMV-virksomheders vækstmuligheder. Mere end otte ud af 10 (81 pct.) revisorer i undersøgelsen vurderer, at den aktuelle adgang til finansiering hæmmer SMV-virksomhedernes vækstmuligheder.

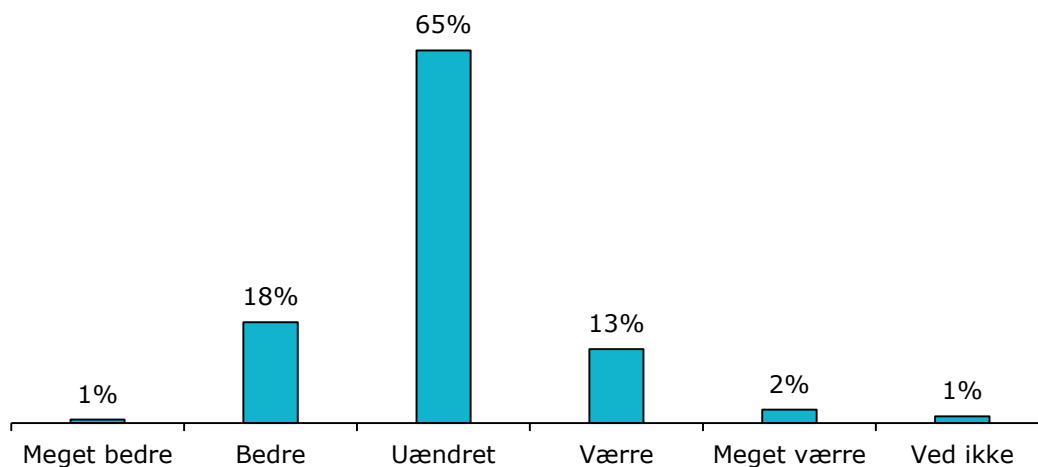
Når revisorerne svarer, at den aktuelle finansieringssituation hæmmer væksten, skal dette samtidig ses i lyset af, at SMV-virksomheders aktuelle adgang til finansiering hos banker og kreditinstitutter af langt størstedelen af revisorerne vurderes at være uændret i forhold til sidste år.

De danske virksomheder har dermed siden 2013 stået over for en finansieringssituation, som hæmmer væksten.

Figur 1: Hvilken indflydelse vurderer du, at den aktuelle adgang til finansiering har på SMV-virksomhedernes vækstmuligheder? (n=170)

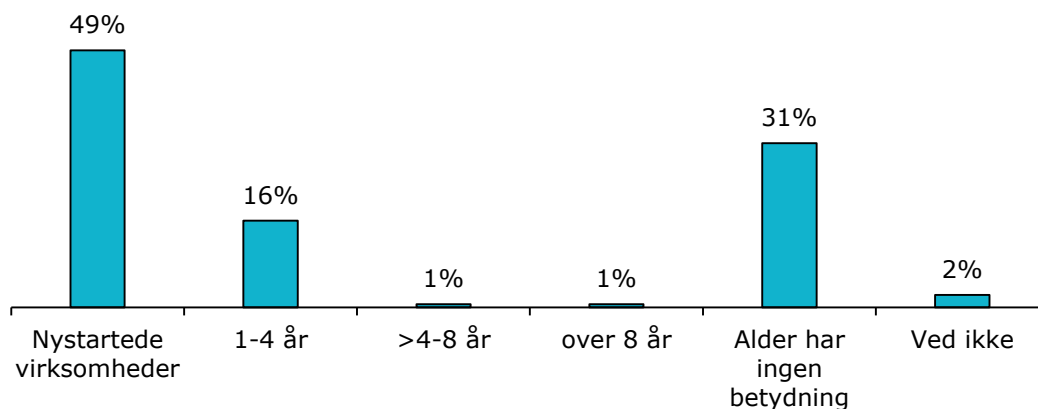
Figur 2: Oplever du, at SMV-virksomhedernes aktuelle adgang til finansiering hos banker og kreditinstitutter er bedre eller værre end samme tid sidste år? (n=170)

Unge og nystartede virksomheder har det sværest

Det er primært de helt nystartede virksomheder, der har sværest ved at få adgang til finansiering. Sådan lyder vurderingen fra knap halvdelen (49 pct.) af revisorerne i undersøgelsen, mens tre ud 10 (31 pct.) ikke mener, at alder har nogen betydning.

Figur 2: Hvilke virksomheder – fordelt på virksomhedens alder – vurderer du, har sværest ved at få adgang til finansiering? (n=170)

Nystartede virksomheder risikerer lukning, hvis ikke de får finansiering

Lukning, langsom eller slet ingen vækst. Det er konsekvensen for de unge og nystartede virksomheder, hvis de ikke kan få finansiering, lyder revisorerens vurdering.

Næsten 5 ud af 10 revisorer (48 pct.) i undersøgelsen vurderer, at helt nystartede virksomheder samt virksomheder, der er mellem 1 og 4 år gamle, risikerer at lukke ned, hvis ikke de får finansiering.

Table 1: Hvilke konsekvenser vurderer du, at det har for nystartede og virksomheder mellem 1 og 3 år, hvis de ikke kan få finansiering? (Angiv gerne flere svar, dog max 3) (n=170)

De må lukke virksomheden ned	48%
De vokser langsommere	48%
De vokser ikke	45%
De må foretage nedskæringer	22%
Andet (Uddyb gerne)	2%
Ved ikke	2%
Ingen konsekvenser	1%

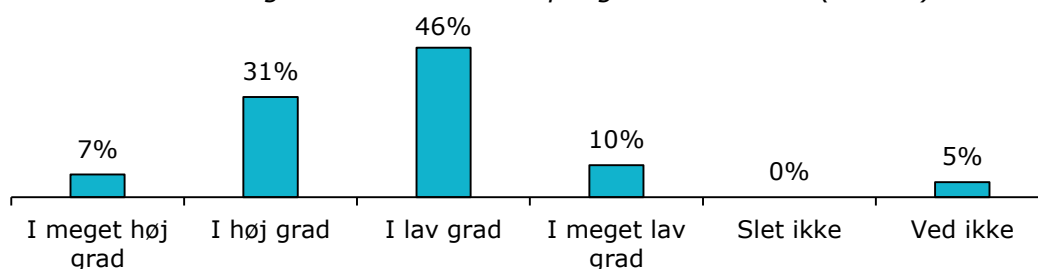
SMV-virksomheder søger mod alternative finansieringsformer

Store dele af revisorerne i undersøgelsen oplever, at deres SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer i forhold til pengeinstitutterne.

Knap 4 ud af 10 (38 pct.) af revisorerne i undersøgelsen svarer, at de i meget høj eller høj grad vurderer, at deres SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer.

Ingen af revisorerne i undersøgelsen svarer, at de slet ikke oplever at deres SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer.

Figur 3: I hvor høj/lav grad oplever du, at dine SMV-kunder søger mod alternative finansieringsformer i forhold til pengeinstitutterne? (n=170)

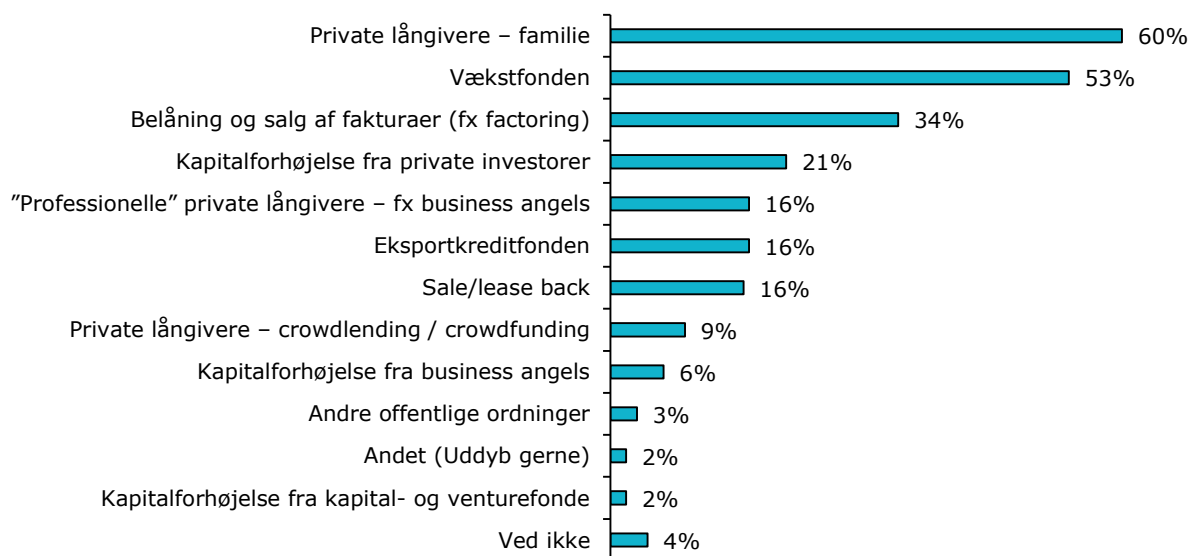

SMV-virksomheder henter alternativ finansiering hos familien og Vækstfonden

Private långivere fx familie og Vækstfonden er de alternativer, som revisorerne oftest ser virksomhederne søge mod, hvis banken siger nej.

Seks ud af 10 (60 pct.) af revisorerne i undersøgelsen ser, at SMV-virksomhederne søger mod private långivere (fx familie). Godt fem ud af 10 (53 pct.) ser SMV-virksomhederne søge mod Vækstfonden, mens 34 pct. ser SMV-virksomhederne søge mod Belåning og salg af fakturaer (fx factoring) for finansiering.

Figur 4: Hvilke af følgende alternative finansieringsformer/garantier ser du, at SMV-virksomhederne søger hen imod? (Angiv gerne flere svar, dog max 3) (n=170)

Crowdfunding er ikke slået igennem som alternativ finansieringsform

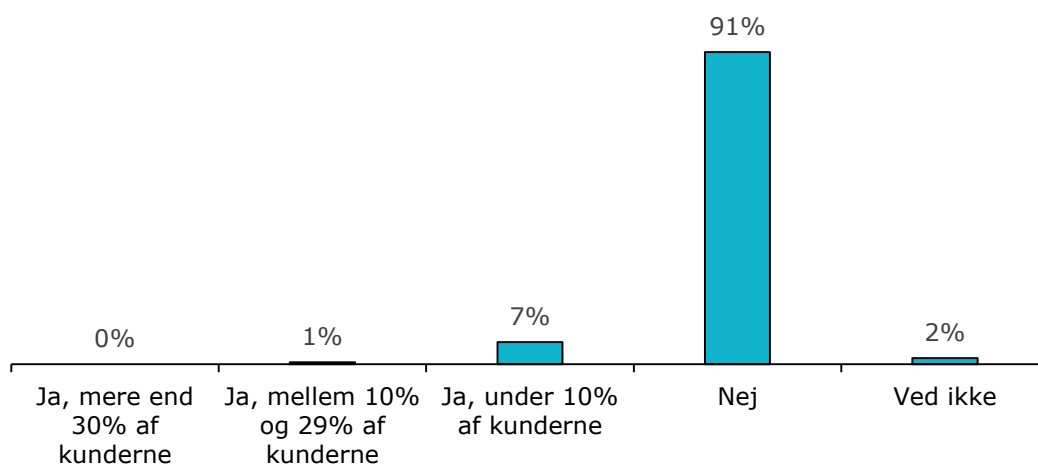
Til trods for at der i løbet af det seneste års tid er kommet mere fokus på crowdfunding som alternativ finansieringskilde, oplever revisorerne i undersøgelsen, at denne finansieringsform endnu ikke vundet indpas hos deres SMV-kunder.

Kun knap én ud af 10 (9 pct.) af revisorerne i undersøgelsen ser, at SMV-virksomheder søger mod crowdfunding som alternativ finansieringsform (figur 4).

Den omtalte finansieringsform har dog allerede vundet et vis indpas hos danske virksomheder, hvilket ses ved, at 8% af revisorerne i undersøgelsen har kunder, som på nuværende tidspunkt har benyttet crowdfunding.

Størstedelen af revisorerne i undersøgelsen - mere end ni ud 10 (91 pct.) - svarer dog, at de ikke har kunder, der har benyttet sig af crowdfunding.

Figur 5: Har du kunder, der har benyttet sig af crowdfunding? (n=169)

Crowdfunding vurderes generelt som potentiel finansieringskilde

Revisorerne ser et potentiale i crowdfunding, som en alternativ finansieringskilde til danske SMV-virksomheder.

I USA har crowdfunding-platforme som Kickstarter.com rejst flere millioner til projekter. I Danmark mangler finansieringsformen fortsat, at slå igennem som en regulær finansieringsmulighed til virksomhederne.

Dette afspejler sig også i revisorerens vurdering af potentialet i crowdfunding, hvor størstedelen af revisorerne vurderer, at de mest gængse typer crowdfunding "kun" har et mellem eller lille potentiale, som alternativ til pengeinstitutterne. Dog svarer kun en lille del af revisorerne, at de intet potentiale ser i crowdfunding, som alternativ finansieringsform til de danske virksomheder.

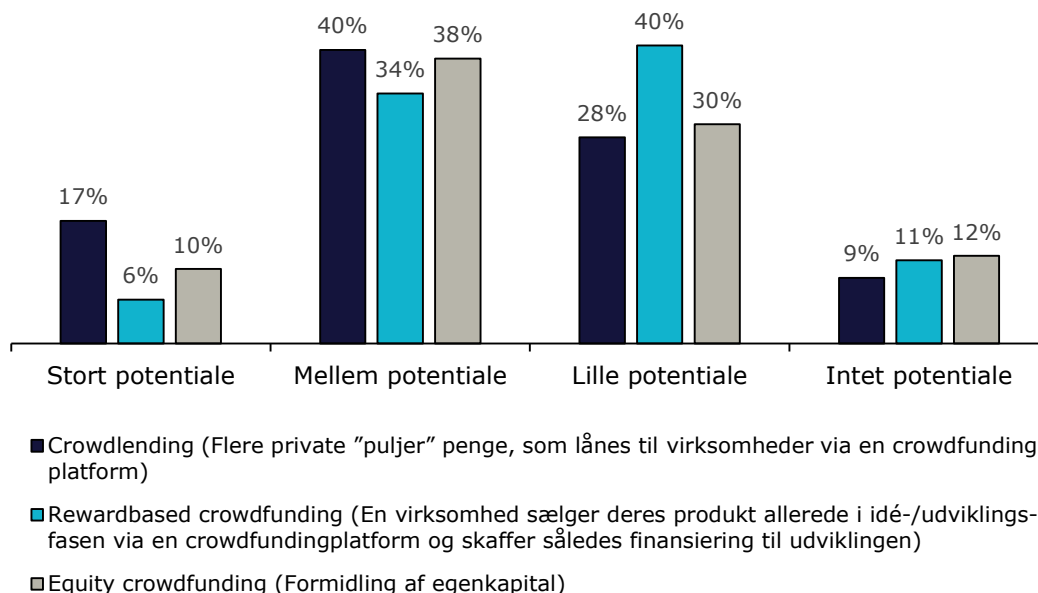
Revisorerne i undersøgelsen blev spurgt om, hvilke typer af crowdfunding, de vurderer, har størst potentiale som alternativ finansieringskilde. Her kunne revisorerne vælge mellem tre forskellige typer crowdfunding:

- *Crowdlending* (Flere private "puljer" penge, som lånes til virksomheder via en crowdfunding platform)
- *Rewardbased crowdfunding* (En virksomhed sælger deres produkt allerede i idé-/udviklings-fasen via en crowdfundingplatform² og skaffer således finansiering til udviklingen)
- *Equity crowdfunding* (Formidling af egenkapital)

Mellem 10 og 17 pct. af revisorerne i undersøgelsen vurderede, at disse tre typer af crowdfunding havde stort potentiale som alternativ finansieringskilde, mens 34 og 40 pct. vurderede, at de havde mellem potentiale.

Mellem 28 og 40 pct. vurderede, at de typer havde et lille potentiale, mens mellem 9 og 12 pct. vurderede, at de tre crowdfunding-typer slet ikke havde potentiale som alternativ finansieringskilde.

Figur 6: Hvilke typer af crowdfunding, vurderer du, har størst potentiale som alternativ finansieringskilde? (n=169)

² Et kendt eksempel er den amerikanske platform Kickstarter, der også understøtter danske projekter.